

V 30 dneh 30 števil
4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
za borih
12 dinarjev mesečno
nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
12 Din. za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/I

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/I

Današnja številka vsebuje:
Grčija — monarhija
**Pismo Nj. Vel. kraljice Ma-
rije Paulu Boncourju**
**Naš tujski promet v števil-
kah**
**Zbor sokolskih načelnikov
mariborske župe**
**Zaposlitev tujcev in tujega
kapitala.**

Št. 164 Izhaja vsak dan V Ljubljani v soboto, dne 12. oktobra 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I.

Grčija - monarhija

Vprašanje obnove monarhističnega režima v Grčiji je že nekaj mesecev viselo v zraku. Časopisje je prinašalo že stalna poročila iz Aten, ki so v vseh mednarodnih krogih vzbujala prepričanje, da je obnova monarhije tik pred vrati. Ne moremo torej reči, da bi nas bili najnovejši dogodki v Grčiji presenetili. Sprejemamo jih kot naravno posledico nujnega razvoja notranjepolitičnih razmer v Grčiji sami, obenem pa kot razumljiv notranji odmev sedanega zunanjepolitičnega položaja grške države. Oba momenta sta pri predčerašnjem odločitvi grške narodne skupščine igrala nedvomno veliko vlogo.

Pred dobrim mesecem smo po Kondilisovi zmagi nad upornim generalom Panajstakismom, ki je še v zadnjem trenutku skušal rešiti Tsaldarisov režim, prav na tem mestu zapisali, da pomeni Kondilisov triumf obenem tudi triumf monarhistične ideje. Dejanski gospodar položaja je že tedaj postal general Kondilis, ki je kot izrazit monarhist samo še čakal na ugodno priliko, da izvrši svoje načrte. To je tudi že nekajkrat poskušal. Znano je, da je Tsaldarisu ponovno grozil z ostavko, samo da bi poslal svoj govor položaj in bi tako lažje izvedel svoj načrt. Nedavno Tsaldarisovo odsotnost je spretno izkoristil zase. Pridobil je za svoje namene nekaj najvišjih častnikov v Atenah in drugod, med njimi tudi vrhovnega poveljnika grškega letalstva Repasa, in se tako tiho pripravil na odločilni udar tik ob Tsaldarisovem povratku v domovino v septembru t. l.

Te načrte mu je tedaj za hip prekrizal Tsaldarisov najožji prijatelj — general Panajstakis. Kondilis pa se je prav v tistem trenutku, ki bi bil zanj postal lahko usoden, izkazal za izredno energičnega in spretnega taktika. Posegel je nadvse odločno v dogodek in že v nekaj dramatičnih urah je razčistil položaj sebi v prid. Sam Tsaldaris je klonil pred njegovo voljo. Že tedaj smo se čudili Kondilisovi spretnosti, s katero je zmerno Tsaldarisa, ki ni bil pristaš premenljivosti in od zgoraj navzdol diktiranih sprememb vladavine brez ozira na eventualne drugačne želje ljudstva, prisilil do tega, da je po znani dramatični seji grške vlade z dne 10. septembra t. l. izdal apel na grški narod, v katerem prvič izraža upanje, da se bo ves grški narod izrekel za monarhijo. Tsaldarisova kapitulacija pred rojalisti je bila že tedaj popolna.

Kondilis pa s tem še ni bil zadovoljen. Čedalje večji notranji nemiri, republikanske demonstracije in izrabljanje te prehodne faze iz ene vladavine v drugo s strani levicarskih skupin, ki so, kakor je izgledalo ob priliki nekaterih najnovejših nemirov, pridobivali tla med grško maso, so Kondilisa silili k naglim korakom. In za to je Kondilis kakor ustvarjen. Ko je skupina rojalističnih poslancev vložila petico na vlado, naj bi velika narodna skupščina, sklicana na dan 10. t. m., že definitivno odločila o obliki vladavine, ne da bi čakala odločitve naroda s plebiscitom, a se je Tsaldaris tej zahtevi kot formalno nepravilni, češ da ni v skladu z ustavo, upiral, je Kondilis sklenil odločilno poseči vmes in enkrat za vselej napraviti konec Tsaldarisovemu oklevanju. Predčerašnjim je Tsaldarisa z deputacijo svojih generalov stisnil ob zid. Na čelu te delegacije je bil spet znani Kondilisov prijatelj general Repas, ki je že v prejšnjih dogodkih igral odločilno vlogo. Tsaldaris se je udal. Že tekom dneva je Kondilis z naglimi ukrepi in še hitrejšimi odločitvami uredil vse ostalo. Sestavil je novo vlado, ki je že na svoj prvi seji sklenila: 1.) da se ukine republikanski režim, 2.) da bo plebiscit o tem 3. novembra in 3.) da se preglasi obredno stanje. Čez nekaj ur se je že sestala velika narodna skupščina, ki je vse te sklepe nove vlade odobrila. Kondilis pa določila za — kraljevega namestnika. Tsaldaris je s poslanci svoje ljudske stranke demonstrativno zapustil parlament. To pa ne iz nasprotstva proti monarhiji, marveč iz protesta proti vmešavanju vojske v politiko.

Kondilis je svoje monarhistične načrte izvedel. Že tekom včerajšnjega dne je brzojavno obvestil bivšega kralja Jurija II. o vseh teh sklepih in ga prosil, naj se čim prej vrne v domovino. Plebiscit, določen na dan 3. novembra t. l., bo zdaj le gola formalnost, ki ne bo več, zdi se, mogla odločilno vplivati na sedanji položaj. Ni verjetno, da bi prišlo do novih komplikacij, čeprav se ne da natančno presoditi, če bo monarhistični režim užival popolno zaupanje grškega ljudstva. Kondilisova vlada bo najbrž dovolj močna, da se izogne presenečenju s katerekoli strani. To je bil v glavnem tudi pravi namen te nagle Kondilisove preventivne akcije.

Vojna, ki bo trajala več let

Italijani prodirajo na jugu

Velike bitke, pravi Alfieri, nas še le čakajo

Angleško poročilo s fronte

London, 11. oktobra. n. »Morning Post« poroča iz Addis Abebe: V Addis Abebi se nihče ne razburja zaradi padea Adu. Vrhovno abesinsko poveljstvo pričakuje sedaj, da bodo Italijani pričeli prodirati iz Adu in Adigrata dalje proti jugu. Splošno pa prevladuje mišljenje, da bodo Italijani v gorah južno severne fronte ustavljeni. Sestavljen je podoben načrt za veliko abesinsko protiofenzivo, ki se ima pričeti ob novem italijanskem prodiranju.

V prestolnici je še vedno mnogo vojske. Na nekaterih krajih v okolici so izkopali jame za protiletalsko artilerijo. 50 km od severne meje so koncentrirane redne čete abesinske vojske, sestavljene iz najboljših borcev, ki odlično poznajo teren. Znano je, da je večji del italijanske vojske še vedno koncentriran za mejo v Eritreji. Pri napredovanju pa so, tako pravi angleško poročilo, naleteli na hude težave. Morda jih med potjo zadržujejo oddelki Abesincev, ki so vpadli v Eritrejo in sedaj napadajo posamezne italijanske oddelke. Ker pa s temi četami ni nikake zveze, je težko ugotoviti, kje se sedaj nahajajo.

Položaj na severni fronti

O situaciji na severni fronti sodijo abesinski vojaški krogi tako-le: Abesinska severna vojska se je sedaj zbrala in se bo odločno postavila v bran nadaljnjemu prodiranju italijanske vojske. Čim se Italijani premaknejo v planinske kraje južno Adu in Adigrata, bodo imeli Abesinci, kakor sami mislijo, ogromno strateško premoč v gorskih tesneh v pokrajini Enderti, Tembiji in Seniji. Italijani po njih mnenju tod ne bodo mogli prodirati s tanki in bodo morali pustiti za seboj ves tren.

Ko je cesar čul, da so abesinske čete po nalogu Rase Sejuma in proti volji abesinske vlade za nekaj ur zavzele Adigrat, ni bil zadovoljen, ker želi, da Abesinci ohranijo in utrdijo svoje defenzivne pozicije.

Med Adu in Adigratom

London, 11. oktobra. n. »Times« poroča iz Addis Abebe: Po padcu Adu se je italijanska ofenziva obrnila proti zapadu. Fronta je sedaj izbočena sredi med Adu in Adigratom. Abesinci so mnenja, da se bodo Italijani na tej črti utrdili, preden prične nadalje prodirati proti jugozapadu in jugovzhodu. Guverner pokrajine Amhare je postavil svoje sile okrog Gondara in Debra Tabora. Levo krilo sega do pokrajine Volkait. Desno krilo pa je prodorlo preko reke Takaze in hiti na pomoč Rase Sejumu. Italijanska vojska šteje preko 100.000 ljudi. Ras Sejum bo zadrževal srednjo kolono, ki šteje 35.000 ljudi. Na prve resne zapreke bodo Italijani pri nadaljnjem prodiranju proti jugu naleteli najbrž pri Makali, kjer je zbrano mnogo abesinskih vojakov.

V Addis Abebi se med tem pripravlja 15.000 vojakov pod poveljstvom Dediazmača Bajena na odhod na fronto. Med tem naglo gradijo ceste v smeri proti Desiu. Po okolici reaktivirajo meze, s hribom pa prihajajo v Addis Abebo dan za dnem nove čete.

Italijani prodirajo od juga

Addis Abebe, 11. oktobra. AA. Po informacijah agencije Reuter je italijanska vojska na jugovzhodni fronti blizu meje britanske Somalije pričela prodirati v abesinsko ozemlje. Italijanska letala so izvršila zadnje dni zelo mnogo izvidniških poletov po ogledenski pokrajini in bombardirala tudi nekatere skupine abesinskih irregularnih vojakov. Včeraj dopoldne so bombardirala abesinske položaje na vsem levem krilu, da bi tako prepričala vsako iznenadenje s te strani.

Cesar se je odločil, da zaenkrat še ne odputuje iz Addis Abebe, marveč, da iz prestolnice vodi operacije na raznih frontah, in sicer s pomočjo abesinskih in tujih vojaških svetov.

Da so tudi važni zunanjepolitični momenti igrali pri vsem tem odločilno vlogo, ni mogoče zanikati. Spricho negotovega položaja v Sredozemju in nevarnosti težkih komplikacij v nadaljnjem razvoju italijansko-abesinske spora je Grčiji nedvomno potrebna avtoriteta monarha, ki bo tudi na zunanji čuvala grško enotnost in na znotraj

valcev. Vse telegrafске in radijske zveze med Addis Abebo in severno fronto so prekinjene, tako da prihajajo iz pokrajine Tigre le sporadične vesti o osvajanju posameznih vasi po Italijanih in Abesincih. Vse te vesti je treba sprejeti le z največjo rezervo.

Badoglio in Lessona v Vzh. Afriki

RIM, 11. oktobra. AA. Širijo se vesti, da sta včeraj odpotovala v vzhodno Afriko šef vrhovnega italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio in državni podtajnik v ministrstvu za kolonije Lessona. Ta vest uradno še ni bila potrjena.

Generalni štab de Bono v Adui

Pariz, 11. oktobra. AA. Havas poroča iz Rima: Po vesteh iz Asmare seli general de Bono svoj štab v Adu. Poprej je general de Bono izročil upravo kolonije Eritreje viceguvernerju Gazelliju. Čete vneto nadaljujejo gradnjo cest v zasedenih krajih.

Prava vojna prav za prav še ni začela

Pariz, 11. oktobra. AA. Današnji »Matin« prinaša članek iz Rima, v katerem pravi, da se v pristojnih krogih popolnoma zavdajo težke naloge, ki nastajajo za italijanske čete v Vzhodni Afriki. Vlada si je, pravi poročilo, popolnoma v svesti resnosti nalog, ki jih ima izvršiti general de Bono s svojim generalnim štabom. Dopsnik poudarja kot zelo pomembne in iskrene besede ministra za tisk in propagando Alfierija, ki je včeraj rekel, da se vojna prav za prav še ni niti začela in da zato nihče ne sme izvajati krivih sklepov iz tega, da doslej še ni bilo večjih dogodkov na bojišču. Prave velike

Gömbös se opravičuje

Madiarska zvesta Italiji

Niena nuinost prijateljstvo z Nemčijo

Budimpešta, 11. oktobra. Madžarski Korbir poroča: Glavni odbor stranke narodnega edinstva je imel včeraj svojo sejo, na kateri je ministrski predsednik Gömbös poročal o vseh aktualnih vprašanjih notranje in zunanje politike.

Kar se tiče zunanje politike, je poudaril, da ostane Madžarska zvesta miru po svojem položaju. V politiki ne moremo dati nikake iniciative, lahko pa se prilagodimo razmeram in v tem pogledu imamo le eno željo, da ostanemo miroljubni graditelji evropskega mira. Prav zaradi tega smo tudi proti izvajanju sankcij, ker bi lahko izzvale politične zapletitve. DN bi se ne smelo zavzemati za avtoriteto nekih sil, marveč bi moralo služiti vsemu človeštvu. Madžarska je ostala zvesta Italiji. Na-

Navdušenje v Grčiji

Atene, 11. oktobra. AA. O včerajšnjih zgodovinskih sklepih velike narodne skupščine so se izvedele še naslednje podrobnosti: Še pred pričetkom seje se je zbrala na trgu Sintagmi velika masa ljudstva, ki je nestrno pričakovala sklepe skupščine. Ko je bilo sporočeno, da so bili sprejeti sklepi o ukinitvi republike in obnovi monarhije na osnovi ustave iz l. 1911., so pričeli ljudje navdušeno manifestirati in vest se je z bliskovito naglico razširila po vsem mestu. Veliko navdušenje je vladalo zlasti v vojski. Do noči so bile vse glavne ulice polne ljudstva. Povsod so radostno diskutirali o včerajšnjih dogodkih.

Tudi prebivalstvo Soluna je popolnoma mirno sprejelo vest o včerajšnjih dogodkih v Atenah.

pmirila strasti v znamenju duhovnega zedinjenja vseh Grkov pred morebitnimi skupnimi nevarnostmi. Kot zavezniki grške države samo želimo, da bi se nade grških monarhistov v tem pogledu izpolnile. Sprememba vladavine, o tem smo prepričani, naših dosedanjih prijateljskih odnošajev ne bo spremenila.

bitke, je rekel minister Alfieri, nas še le čakajo.

Protinapad Abesincev

London, 11. oktobra. AA. Reuter poroča iz Addis Abebe: V tukajšnjih krogih trde, da je ras Sejum snoči ob 20.20 prešel z ojačenji v protinapad na Abis. Abesincem se je posrečilo mesto obkoliti in ga zavzeti. Pri tem so pobili okoli 2500 Italijanov, ki so mesto branili. Abesinci so zaplenili tudi mnogo vojnega plena, več tisoč pušk, več strojníc in precej gorskih topov ter streliva. Tudi Abesinci so v teh bojih imeli velike izgube. Pričakovati je naglega italijanskega protinapada.

Vojna, ki bo trajala več let!

London, 11. oktobra. AA. Reuter poroča iz Addis Abebe: V tukajšnjih nevtarnih diplomatskih krogih trde, da se je pri Adu začela nova bitka. V akcijo so stopile čete rasa Sejuma in rasa Kasifa. Doslej ni nobena stran dosegla večjega uspeha. Po tem poročilu so pokazali Abesinci zelo veliko junaštvo.

Nova bitka pri Adui

London, 11. oktobra. AA. Reuter poroča iz Addis Abebe: V tukajšnjih nevtarnih diplomatskih krogih trde, da se je pri Adu začela nova bitka. V akcijo so stopile čete rasa Sejuma in rasa Kasifa. Doslej ni nobena stran dosegla večjega uspeha. Po tem poročilu so pokazali Abesinci zelo veliko junaštvo.

dejamo se, da nas bodo v Ženevi glede tega popolnoma razumeli. Moje potovanje v Berlin so spremljale razne senzacionalne kombinacije. Mislim, da ni mednarodnih določil, ki bi mi branila izmenjati misli z voditelji prijateljskih držav. Za Madžarsko je nujno potrebno, da si ustvari prijateljske odnošaje z Nemčijo, ki je velika sila in je blizu madžarskih mej. Madžarska se je na osnovi svojih realnih pogledov na politični razvoj orientirala za Italijo v zvezi z Avstrijo. V Nemčiji ni bilo nikakega razgovora, ki bi lahko izzval senzacijo. Na dennem redu so sedaj predvsem gospodarska in kulturna vprašanja.

Glede na notranje-politično delovanje vlade je Gömbös dejal, da se pripravlja 40 uredb in zakonskih načrtov.

Povsod mir, nikjer incidentov

nah. Prepovedano je vsako zborovanje in zbiranje ljudi na ulicah. Uvedena je tudi preventivna cenzura. Republikanski listi še izhajajo. V mestu ni prišlo do nikakih incidentov.

Prestolnica nudi v vsakem pogledu popolnoma normalno sliko. Danes popoldne je prišlo do navdušenih manifestacij. Velike množice so manifestirale za monarhijo. Nikjer ni prišlo do nobenega incidenta. Tudi ni opaziti, da vlada obredno stanje. Večina ljudi bi zanj sploh ne vedela, če bi ne bilo objavljeno v listih. Obredno stanje je bilo, kakor poudarjajo vladni krogi, proglašeno le zato, da bi lahko oblasti preprečile prehude izpade posameznih listov in v kali zadušile vsak poskus ekstremnih venizelistov in komunistov, da bi izzvali nered.

Bivši ministrski predsednik Tsaldaris je dal nekemu tujemu novinarju daljšo izjavo ter je med drugim naglasil, da je ljudska stranka pod njegovim vodstvom delovala za monarhijo, ki je najprimernejši režim za Grčijo. To pa še ne pomeni, da ne protestira z vso odločnostjo proti vmešavanju vojske v politiko.

Politični utrinki

„Domoljub“ in pijančevanje naše kmetske mladine

Že v nekaterih prejšnjih številkah se je »Domoljub« zaletel v Zvezo kmetskih fantov in deklet in očital naši kmetski mladini posebno pa Zvezi kmetskih fantov in deklet, da je ta unenja, da je pravo veselje v rajanju, pijančevanju in plesu. Včerajšnji »Domoljub« pa je moral priznati, da je Zveza kmetskih fantov in deklet vedno navajala kmetsko mladino k zdravemu in treznemu življenju, kar pričajo številna predavanja, članki itd. Povedati je tudi moral, da ni res, da bi izobraževalno delo pri Zvezi veljane kmetske mladine obstajalo v plesu in da bi sredstvo za izobraževanje bila harmonika, temveč je res, da se vrši izobražba s predavanji, tečajji, tekmami, izletji, razstavami itd. Moral pa je »Domoljub« povedati tudi še to, da če se kdaj kmetska mladina po izvršenem delu povesle v celo zavrti, pač ne more biti to v spodbudi resnemu človeku, saj so nas vedno učili, da je pošteno razvedrilo celo Bogu dopadljivo. Mi bi samo želeli, da bi gospodje pri »Domoljubu« te resnice ne zapisali samo zato, ker so jo po tiskovnem zakonu dolžni, pač pa, da bi končno enkrat le razumeli in spoznali, da širijo kulturno delo tudi oni, ki ne posegajo aktivno v strankarsko politično vrvenje.

„Domoljub“ in učiteljstvo

Pod naslovom »Šola in ljudstvo« je »Domoljub« prav na vohementen in vsekakor krivičen način udaril po učiteljskem stanu, v zvezi z osemletno šolsko obveznostjo naše šolske mladine. Pri tem ugotavlja »Domoljub« tole: »Zanimivo je, da vlada po deželi splošno prepričanje, da učenci sedaj nič več ne pridobijo v šoli, kakor so svoj čas v precej krajšini učni dobi, da mnogokrat se čujejo pritožbe, da prihajajo slabše podkovani iz šol, kakor preje. Šolske občine morajo žrtvovati velike vsote za šolske vrtove, celo posebni nadzorniki za te vrtove so predvideni, kmečki gospodarji po deželi pa tožijo, da so ti vrtovi samo za privatno zabavo in priboljšek za upraviteljevo gospodinjstvo, učenci pa imajo dostikrat od teh vrtov samo to, da jih nažene učitelj semintja popleti stezice med gredami. Javnost pa nima od teh vrtov za napredek in vrtnarsko izobrazbo ničesar. Učitelji se selijo v različne organizacije(!), za gospodarski napredek jih dela jako malo.« — Teh »objektivnih« ugotovitev bodo seveda sila veselili vsi oni, med katerimi je ogromno število učiteljstva, ki so ravno v zadnjem desetletju s svojo brezmejno požrtvovalnostjo in pridnostjo pokazali in dokazali, da je naše sadjarstvo, tipiziranje in standardiziranje sadja, posebno jabolk, pripomoglo naši ožji domovini do tako velikega razmaha, da tvori izvoz teh sadov v tujino visok odstotek naše trgovinske bilance. Kaj so naši učitelji s svojo požrtvovalnostjo in s svojim delom dosegli v vinarstvu, živinoreji, vrtnarstvu itd., to vedo vsi, ki se ukvarjajo z gospodarskimi problemi naše domovine in ki jim ni glavni posel brenkanje po demagoških strunah dnevnice politike. Sicer pa učiteljem samim prepustimo, da dajo primeren odgovor.

G. Voja Lazić pojasnjuje

Zadnje dni je krožila v političnih krogih verzija, ki smo jo tudi mi registrirali, da je g. Voja Lazić, podpredsednik Narodne skupščine, postavil vprašanje, pod kakšnimi pogoji bi se mogel zopet vrniti v bivšo zemljoradniško stranko. Glede na to verzijo je Voja Lazić dal časnikiarjem tole izjavo: Nikdar nisem zapustil bivše zemljoradniške stranke, njen član sem bil od njene ustanovitve do danes in se še danes smatram za njenega člana. Zato nimam nikake potrebe, da bi iskal pota in načina, kako bi se vrnil v stranko. Ne vem od koga in zakaj bi mogel zahtevati odnošeno prošiti dovoljenja za povratek v stranko, ko sem stalno v njej in nikdar nisem iz nje izstopil. Jaz sem eden njenih tvorcev in ideologov od početka do danes.

Dr. Euwe se je v četrti partiji vdal

HAAG, 11. oktobra. AA. Četrta partija v šahovskem meču med dr. Euwejem in svetovnim šahovskim prvakom dr. Aljechinom se je po 44 potezih končala z zmago dr. Aljehina, ker se je dr. Euwe vdal. Stanje je 3:1 za dr. Aljehina.

Potek druge partije, s katero je Euwe našel svoj prvi poraz

Grünfeldova obramba
Beli: Dr. M. Euwe Črni: Dr. A. Aljehin
1. d2—d4, Sg8—f6, 2. e2—e4, g7—g6, 3. Sb1—c3, d7—d5, 4. Dd1—b3 (novost, ki se je pojavila na letošnjem mednarodnem turnirju v Moskvi) d5×e4, 5. Db3×c4, Le8—e6, 6. Dc4—b5+, Sb8—c6, 7. Sg1—f3, Ta8—b8, 8. Sf3—e5, Le6—d7, 9. Se5×d7, Dd8×d7, 10. d4—d5, Se6—d4, 11. Db5—d3, e7—e5, 12. e2—e3, Sd4—f5, 13. e3—e4, Sf5—d6, 14. f2—f4 (črni ne sme vzeti na f4 zaradi f5.e5!), Dd7—e7, 15. Le1—c3, Sf6—g4, 16. Le3×a7, Tb8—a8, 17. h2—h3, Ta8×a7, 18. h3×g4, Lf8—g7, 19. Dd3—e3, Ta7—a5, 20. f4—f5, Lg7—f6, 21. a2—a4 (nova faza igre: operacije na damskem križu), Lf6—h4+, 22. g2—g3, Lh4—g5, 23. De3—f3, 0—0, 24. b2—b4, Ta5—a8, 25. Ta1—a2, Sd6—e8, 26. Ta2—b2, Se8—f6, 27. Lf1—e2, e7—e6, 28. d5×c6, b7×c6, 29. 0—0, Ta8—d8, 30. Kg1—g2, Tb8—d4, 31. b4—b5, c6×b5, 32. a4×b5, Tf8—b8, 33. f5×g6, f7×g6, 34. b5—b6, De7—b7, 35. Kg2—h3, Td4—d6, 36. Se3—d5, Kg8—g7, 37. Tb2—e2, Sf6×d5, 38. e4×d5, Td6×b6, 39. Te2—c6, Tb6×c6, 40. d5×c6, Dd7—e7 (v tej poziciji je bila igra prekinjena, vendar pa je pozicija že tako zrela, da je prvak sveta že po štirih naslednjih potezih predal), 41. Le2—c4, Kg7, Tt7+ itd.), Tb8—b2, 43. Tf1—f7, De7—e8, Tt7+ itd.), Tb8—b2, 43. Tf1—f7, De7—e8, 44. e6—e7, Tb2—e2, 45. Dhl—b7! in črni preda.

Pismo Nj. Vel. kraljice Marije Boncourju

glede zločinskega atentata na bla gopokojnega Viteškega kralja

Beograd, 11. oktobra. Nj. Vel. kraljica Marija je poslala Paulu Boncourju pismo takele vsebine:

»Znani so vam razlogi, zaradi katerih sem premagala svojo bolest in prekinila molk, v katerega sem se hotela umakniti, da sem se prijavila kot zasebna tožiteljica pri preiskavi zaradi umora blagopokojnega kralja Aleksandra. Zahvalim se vam, da ste mi pri tem pomagali z vdanostjo, za kar vam bom, moja domovina in jaz, ostali globoko hvaležni.

Res je bila samo privatna tožba zmožna osvetliti z vsa lučjo to dejanje mednarodnega terorizma. Danes je stvar razsvetljena po zaslugi preiskav, ki ste jih na mojo zahtevo dosegli pri francoskih preiskovalnih oblastvih. Rezultati te težke in dolge preiskave so definitivno dovršeni z odločitvijo vašega državnega sodišča, s katero se pritožba obtožnih zavrže.

Določen je datum, ko bodo za svoj zločin odgovarjali človeški pravici. Jaz torej lahko smatram kot končano bolešno nalogo, ki sem jo prevzela.

Imajoč popolno zaupanje v francosko pravosodje, izročam svojo stvar v roke njegovih zastopnikov, ne želeč, da bi en glas, ki bi govoril v mojem imenu, naj bi bila njegova avtoriteta še tolikšna, zbudil le domnevo, da ločim svojo stvar od stvari Francije same.

Zato vas prosim, spoštovani gospod pravozastopnik, da na način, ki se vam bo zdel najboljši, zagotovite izvršitev tega sklepa, pri katerem so bili vaši sveti v skladu z mojimi čustvi.

Beograd, 6. oktobra 1935.

Marija, I. r.

Temu pismu Nj. Vel. kraljice ni potreben nikak poseben komentar. Na jasn način navaja vzvišene motive, ki so Nj. Vel. kraljico napotili, da se je svoječasno prijavila kot zasebna tožiteljica pri preiskavi zaradi atentata na blagopokojnega viteškega kralja Zedinitelja, in zdaj, ko je ta preiskava definitivno končana, da je vodstvo procesa in izreko razsodbe prepustila izključno francoskim pravosodnim organom.

Zaupanje, ki ga Nj. Vel. kraljica s tem svojim dejanjem izkazuje francoskemu pravosodju, deli ves jugoslovanski narod.

Turobni 9. oktober

Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu svoje visoke matere Nj. Vel. kraljice Marije zapuša poslednji dom Viteškega kralja Zedinitelja, potem, ko mu je prinesel na grob šop svojih nageljnov.

Naš tuijski promet v luči statistike

Beograd, 11. oktobra. b. Po statistiki, ki jo je napravilo ministrstvo za trgovino in industrijo, je v letošnjem letu obiskalo Jugoslavijo 560.842 turistov, ki so bivali v Jugoslaviji 2.631.617 dni. Izmed turistov je prišlo iz tujine 2.239 Bolgarov (lansko leto 1491), 38.329 Čehoslovakov (34.085), Angležev 3.478 (3.151), Francozov 4.108 (3.335), Grkov 1467 (1446), Nizozemcev 1154 (690), Skandinavcev 1236 (1045), Poljakov 4865

(3132), Amerikancev 2021 (1779), iz drugih kontinentalnih držav 1781 (1011). Zmanjšalo se je število Avstrijcev, ki jih je bilo letos 33.160 (lansko leto 33.665), Belgijcev 637 (1294), Italijanov 6104 (6464), Madjarov 5786 (8151), Nemcev 13.750 (14.385), Švicarjev 3.092 (3841), Romunov 2991 (3779), iz ostalih držav je bilo 3.952 turistov, lansko leto pa 4327.

Plenarna seja J. Nar. S.

Beograd, 11. oktobra b. Glavni odbor Jugoslovenske Narodne stranke je pričel danes dopoldne s svojo plenarno konferenco v dvorani hotela Srbija v Beogradu. Predseduje predsednik Svetislav Hodžera. Konferenci prisostvuje okrog 70 članov glavnega odbora Nar. stranke iz vse države. V leku dopoldanskega in popoldanskega zasedanja so govorili: Svet. Hodžera, dr. Irgulić iz Maribora, dr. Krunić iz Sida, dr. Stevo Lazarević iz Požarevca, dr. Košeljević iz Beograda, dr. Lukić, advokat iz Beograda, Miloš Dragović iz Lebanj in dr. Potokar Ivo, odvetnik iz Kamnika.

Jugoslovanski klub sklicuje sejo

Beograd, 11. oktobra b. Danes je Jugoslov. klub narodnih poslancev, ki mu predseduje g. Bogoljub Jevtić poslal gotovemu številu narodnih poslancev poziv, da se sestane k seji Jugoslov. kluba v Beogradu. 18. t. m. ob 17. uri v klubskih prostorih Narodne skupščine. V političnih krogih se govori, da je sklicanje te seje v zvezi s postavitvijo kandidatur za prihodnje volitve skupščinskega predsedstva.

USA in njena nevtralnost

Washington, 11. oktobra. AA. Objavljen je bil komunik, ki podrobno tolmači pomen in svrhu odredbe predsednika Zedinitenih držav o očuvanju nevtralnosti. Komunikacije svetuje Američanom, naj ne trgujejo z Italijo in Abesinijo z blagom, katerega uvoz je po odredbi predsednika v obe državi prepovedan.

Konferenca Združene opozicije v Novem Sadu

Beograd, 11. oktobra. b. V soboto 12. in v nedeljo 13. t. m. bo konferenca združene opozicije v Novem Sadu.

Minister Behmen agitira

Beograd, 11. oktobra. Minister brez portfelja Šefkija Behmen odpotuje jutri v Posavino. Obiskal bo Bosanski Šamac, Građačac, Modrić, Odžak, Dervento, Prnjavor in Bosansko Dubico. Na potovanju bo ostal nekaj dni. V vseh teh krajih bo imel konference s svojimi prijatelji.

Zborovanje rezervnih podčastnikov v Beogradu

Beograd, 11. oktobra. Dne 3. novembra t. l. se bodo na grobu viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na Oplenju poklonili rezervni podčastniki. Pri tej priliki se bo vršil tudi prvi skupni sestanek, nato bodo pa korporativno odšli na Oplenac. Vsi rezervni podčastniki, ki pojdejo na Oplenac, morajo biti v Beogradu 3. novembra, najkasneje do osme ure. Udeležencem je dovoljen popust na vožnji na državnih železnicah, in sicer 65% od normalne vožnine. Udeleženci se morajo o pravem času prijaviti odboru za zborovanje rezervnih podčastnikov v Beogradu, Kralja Aleksandra I. št. 55.

Važni sklepi grške vlade

Atene, 11. oktobra. Posebno poročilo dopisnika agencije Avale:

Danes ob 11. dopoldne se je sestel k seji ministrski svet pod predsedstvom kraljevskega namestnika in predsednika ministrskega sveta generala Kondilisa. Ministrski svet je sprejel tele sklepe:

1.) ministrski svet izda dva proglasa, ki sta bila sprejeta na današnji seji in sicer: a) proglas na ves grški narod in b) proglas na prebivalstvo otoka Krete.

V tem drugem proglasu se sklicuje vlada na splošno znano grško rodoljubje Krečanov in opozarja tamošnje prebivalstvo na skupno borbo z ostalimi Grki za svobodo grškega naroda v sedanji grški Makedoniji in Epiru. Vlada poziva Krečane, naj se pokore sklepom narodne skupščine o ukinitvi republikanskega državnega sestava. Vlada, pravi proglas, računa v prvi vrsti z rodoljubno podporo Krečanov.

2.) Ministrski svet je sklenil zamenjati okrožne načelnike v Drami, Halkidiki, Larisi, Arkadiji, Lakoniji in Ediji.

3.) Vlada je sklenila imenovati v vsakem ministrstvu odbor za pripravo novih zakonskih predlogov.

4.) Ministri so izmenjali misli o podrobnih pripravah za plebiscit, ki bo 3. novembra t. l. Seja ministrskega sveta je bila zaključena ob 12.45.

Zadnji pozdrav Zaimisu

Po današnji seji ministrskega sveta sta kraljevski namestnik in predsednik ministrskega sveta general Kondilis in podpredsednik ministrskega sveta zunanji minister Teotokis odšli k bivšemu predsedniku republike Aleksandru Zaimisu in ga uradno obvestila o snovenju sklepu narodne skupščine glede ukinitve republikanskega državnega sestava in vrnitve k ustavi kraljevine Grčije iz leta 1911.

Obenem sta kraljevski namestnik in predsednik ministrskega sveta Kondilis in podpredsednik ministrskega sveta Teotokis izrekli Zaimisu zahvalo za delo, ki ga je bil posvetil grškemu narodu.

Tudi ženeva se je poklonila spominu blagopokojnega kralja

ZENEVA, 10. oktobra. Svečanemu pomenu v spomin na blagopokojnega kralja, ki se je vršil v tukajšnji pravoslavni cerkvi, so prisostvovali poleg drugih ministrski predsednik Laval z vsem osebjem francoske delegacije in mnogo članov drugih delegacij, ki so sedaj zbrane v Zenevi. Predsednik Laval je prosil jugoslovanskega stalnega delegata pri DN, naj sporoči Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću, vsej vladi in vsemu jugoslovanskemu narodu izraze najgloblje sožalja francoske vlade in naroda.

Na večernem sestanku skupščine DN so vsi zunanji ministri in stalni delegati članice izrazili jugoslovanskemu delegatu dr. Ivanu Subotiću sožalje ob prvi obletnici tragičnega atentata na blagopokojnega vladarja.

»Tribune de Geneve« posveča spominu jugoslovanskega vladarja obširen članek. Med drugim opozarja, da je Jugoslavija danes močnejša kakor kdajkoli prej in da predstavlja eno izmed najsolidnejših garancij za svetovni mir.

Osebnosti

Beograd, 11. oktobra b. Premeščen je za sodnika v 8. polož. skup. v Up. Ivan Senk, dosedaj v Valjevu. Upokojen je Kos Rupert, strojevodja 8. polož. skup. pri Direkciji drž. železnice v Ljubljani.

Beograd, 11. oktobra. b. Za gozdnega svetnika v 6. polož. skup. in šefa gozdne uprave v Moroviću in direktorja gozdov v Vinkovcih je postavljen inž. Josip Žužek, dozdaj višji gozdni pristav 7. skupine in šef gozdne uprave. Za gozdnega svetnika v 6. položajni skupini v Ogulinu je postavljen inž. Zlatko Vojev, gozdni višji pristav 7. skupini in šef pri isti upravi.

Premeščenje

Beograd, 11. oktobra. AA. Premeščen je za višjega kontrolorja v šesti skupini na pošto v Vrhniku Pavle Rot, višji kontrolor na pošti Ljubljana I.

Hmeli

Zalec, 11. oktobra

Uradno poročilo tržnega nadzornika

Razpoloženje ob majhni količini blaga, ki je letos sploh še na razpolago, je bolj mirno. Nakupovanje se je izvršilo za dve kvaliteti. Za eno od Din 14— do 18 —, za drugo do 25 Din. Par imetnikov izjemno levega hmelja, ki je bil v ceni nad 30 Din, se je glede prodaje nadejalje rezerviralo.

Preveliko število neizkušanih, do hmeljskih producentov bolj sebično usmerjenih nakupovalcev ter ponovno ugotovljene podponudbe, so vplivale deloma kvarno na stvarjanje dnevnih cen. Sicer pa bi domača trgovina želela, da bi se ne odprodalo takoj vsega letošnjega pridelka, da bi bilo za domačo trgovino tudi med letom kaj dela in skromnega zaslužka.

Vremenska napoved

NOVI SAD. Jasno po sredini in v severo-vzhodnih predelih države, deloma oblačno v ostalih krajih. V zadnjih 24 urah je nekoliko deževalo v severnih krajih. Najnižja temperatura v Plevlju + 5 C, najvišja pa v Skoplju 31 C.

Napoved za jutri. Deloma oblačno vreme, nekoliko bo močnejše deževalo v severozapadnih krajih. Temperatura se ne bo mnogo spremenila. Sonce izhaja ob 5.48, zahaja ob 17. uri. Danaj. Pretežno jasno, milo vreme.

Poveljstvo nad abesinskimi četami v provinci Dessie je abesinski cesar poveril svojemu prvemu sinu prestolonasledniku, ki mu je ime Asfou. Doslej se Asfou ni še vidno pojavil v političnem življenju. Na sliki ga vidimo z mlajšim bratom, ki je vojvoda harrarski.

Vesti iz Italije

Razstava slik iz svetovne vojne

V Gorici je imela biti razstava slik in fotografij, ki se nanašajo na svetovno vojno. S posebno pozornostjo je občinstvo sledilo vestem, ki so napovedovale razstavo, ker so prireditelji nameravali razstaviti veliko zbirko fotografij s soškega bojišča. Zdaj je dospela vest, da je razstava za pol leta odročena in se priredi, kakor se čuje zdaj, v dobi od 21. aprila do 24. maja 1936.

Jugoslovani na Sv. Gori

V torek so obiskali Sv. Goro pri Gorici jugoslovanski planinci. Prišli so iz Ljubljane in se vrnili preko Koroškega.

Srebro ven iz nogavic!

Banca d'Italia je svoj čas zamenjala star italijanski in avstrijski srebrni denar. Nakupovanje in prodajanje kakor tudi hranjenje starih goldinarjev in kron in vsakega drugega srebrnega denarja je prepovedano. Teoretično vzeto teh novcev v državi ni več. Praktično pa mora biti stvar drugačna. Finančno ministrstvo sluti, da je v državi še polno tega cvenka in skuša z njim pridobiti srebro za državno kovnico. Navzlic obstoječi prepovedi se da srebro zamenjati za sedanji denar, če se napravi posebna prošnja na finančno ministrstvo potom fašistične federacije zlatarjev, srebrarjev in urarjev v Rimu, piazza Sidney Sonnino 2. Plača se srebrna kovinska vrednost. Apelira se zlasti na trgovce.

Spekulacija na žitnem trgu

Proti čemur se režim bori že od setve sem, je zdaj navzlic vsemu nastopilo: žito se draži. Res da je bila letos suša, a letina vendar ni bila tako slaba. Če se bosta žito in moka tako podraževala dalje, bi utegnili priti do nezmogljivih cen, do draginje. Pokrajinsko združenje kmečkih delavcev hoče priti temu v okom. Da se cene žitu ustali, je poverjena fašistovskim zaupnikom po občinah in okrajnim nadzorništvom naloga, da pobirajo povsod spekulacijo in da spravijo na trg žitne zaloge.

Cena surovega masla na trgu je določena na L 10'50.

Prevoz živine

Ker se je ponekod pojavila goveja bolezen na gobcu in na parklji, je goriška prefektura izdala županstvu in veterinarskim organom stroge odredbe za prevoz živine. Vozovi, zlasti tovorni avtomobili za živino morajo biti redno čiščeni in desinficirani. V tem pogledu je uvedeno stalno strogo nadzorstvo. Za kršilce odredbe so določene obšutne kazni.

Aktualni problemi ital. trgovine

Danes, jutri in popotirnjem imajo v Milanu ravnatelj italijanskih trgovinskih podjetij svoj II. kongres. Na dnevnem redu so te-le teme: 1. Struktura cen v detajlni trgovini; 2. Konsumna in njim vzporedna društva; 3. Zunanji trgi, kjer se kupujejo italijanski proizvodi; 4. Trgovski refleksi kmečke proizvodnje; 5. Studijsko središče — priprava za trgovske posle, sodelovanje podjetij; 6. Navajanje mladine na trgovsko poslovanje; 7. Evropski uvoz južnega sadja — trgovske poti in tržišča za Italija; 8. Bistvo korporativne politike v vinarstvu.

Nov zemljevid Vzhodne Afrike v merilu 1:3.500.000 izda Touring Club Italiano. Zemljevid pa ne pride v prosto prodajo, temveč je zamišljen kot propagandno sredstvo za pridobivanje novih članov. Stari in novi člani, ki v redu plačajo svojo članarino, ga dobe brezplačno. Nezgodna na delu. Leopold Ukmar, 24 let star sin Vinkota Ukmarja iz Koprive na Krasu, je pri delu padel in si pri tem zlomil ključnico na desni rami. Bil je prepeljan v bolnišnico v Trzin.

Zbor sokolskih načelnikov

V nedeljo 6. t. m. je bil v Mariboru v kazinski dvorani zbor društvenih in četnih načelnikov Mariborske sokolske župe. Zbor je otvoril župni načelnik, ki se je v uvodnih besedah spomnil blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, kojega spomin so vsi navzoči počastili z 1 minutnim molkom. V imenu župne uprave je pozdravil zborovalec podstarosta br. Kranjc, ki je obenem naslovil na zbrane nekaj iskrenih misli, tikajočih se sokolske discipline in vloge, ki jo je igralo Sokolstvo v predvojni in povojni dobi. Opozoril je tudi na znižanje uradniških plač, ki je zadelo veliko število delavnega članstva.

Sledilo je poročilo načelnikstva o sestavi tehničnega odbora in odsekov. Župni prednjak br. Prime je priredil 25 tečajev in je pravkar pričel že s tretjim obhodom po župi. V preteklem letu je bil tudi plavalni tečaj. Pri župnih tekmah si je priboril v višjem oddelku pri naraščanju prvo mesto Sokol v Ptuj, pri naraščanju pa Sokol Maribor III; v nižjem oddelku pri naraščanju Sokol Studenci, pri naraščanju pa Maribor Matice. Tekem v odbojki ni bilo. Tekme članstva so bile v juniju in je prvo mesto dosegel pri moškem oddelku Sokol Maribor I, pri ženskem pa Sokol Maribor Matice. Banovinskih tekem v odbojki so se udeležile članice društva Maribor-Matice in si po-

novno priborile prvo mesto. V vseh okrožjih so bili okrožni zlet razen v Lendavi, kjer je bil delni župni zlet.

Iz poročila o zboru župnih načelnikov v Beogradu, posnemamo nekatere najvažnejše sklepe: savezne snučarske tekme bodo na Pohorju. Obravnavale so se nove smernice SKJ, »Ustrojstvo Sokola Kraljevine Jugoslavije«. Načelnikovo poročilo je bilo končano z željo, da bi imela vsaka edinica svoj prednjački zbor s strokovno knjižnico, naj bodo nastopi res sokolski in naj se posveti velika pažnja disciplini, ki je prav v zadnjem času precej popustila. Poročilo je sledilo izvajanje prostih vaj za deco za leto 1936. Zborovalec so vaje sprejeli. Določeni so bili tudi zlet za 1936. Župni in okrožni zleti bodo zaradi težkega gospodarskega položaja skrčeni. Na vidiku je udeležba na zletu v Subotici in Varšavi ter poset in sodelovanje na olimpijadi v Berlinu.

Po ostalih poročilih, ki so obravnavala važna in pereča vprašanja, so sledile slučajnosti, pri katerih je bilo glavno vprašanje nova razmejitev okrožij in sicer Maribor desni breg, levi breg in Dravinjsko okrožje. Zbor društvenih načelnikov je bil zaključen v trdni volji in holeriji, posvetitvi Sokolstvu in novih razmerah še večjo skrb.

Otvoritev kina Union

Ljubljana 11. oktobra.

Sinoči je Ljubljana imela priliko, da je prvič videla novi kino Union.

Priznati je treba, da je velika unionska dvorana z vsemi ostalimi prostori, kolikor jih pride v poštev za kino, preurejena s finim okusom in s prikupno smotnostjo. Že v veži, kjer so nameščene tri blagajne in okrepljenica, se obiskovalca polasti občutek resničnega ugodja. Izbira barv in razdelitev prostora kaže umetniški čut zasnovateljev. Tudi vsi prostori za reklamne slike so poglobljeni v steno, slike same pa so vse okusno vokvirjena. Izvrsno je renovirana tako zvana »zelena dvorana«, ki je namenjena za čakanico.

Vablivo in praktično so preurejeni tudi vsi ostali prostori, veličastna posebnost pa je velika dvorana sama. Balkon je ves prepleten s težkim rdečim baršunom, stene pa so obložene z izolirnimi ploščami. Stene pod balkonom so rdeče in

z zlatimi progami razdeljene v polja ter vplivajo kakor tapete. Ornamenti so pozlačeni in pridejo šele tako do izraza.

Dvorana je pa bila popolnoma zasedena. V otvoritvenem nagovoru je g. Kham pozdravil zastopnike oblasti gen. Nedeljkovića, zastopnika bana tajnika dr. Kovatića, preds. mestne občine župana dr. Ravniharja in druge številne predstavnike, zastopnike in vse prisotne, ki so z obiskom pokazali, da odobravajo kulturno stremenje novega podjetja.

Dvorana kina Union je največja na Balkanu in med največjimi v Evropi. Aparatura je dobra i pride zvočna reprodukcija prav ugodno do izraza.

Film »Chopinov poslovljni valček« je prav zanimivo delo. Po vsebini prijetna romantična noveleta, ki ogreje in osvaja. Nastopajoči igralci so v igri izvrstni, glasbeno pa tudi nudi ta zvočni film obilo resničnega umetniškega vžitka.

nadaljevali s kopanjem in betoniranjem v polnem obsegu.

Raznesla se je tudi vest, da je sedaj prva na vrsti stara zatvornica, ki jo bodo tesarji v nekaj dneh v celoti podrli, zdrave njene dele, kakor vrata, oporne tramove in vezi, pa odpeljali k novi zatvornici na Spico.

Neprimerna otvoritev predavanj SPD

Ljubljana, 11. okt.

Sinoči je SPD v dvorani Delavski zbornice otvorilo svojo sezono predavanj s filmskim predavanjem ge. Ane Escherjeve, so-proge švedskega konzula in lastnika plantaž v Aleksandriji in hčerke tovarnarja Glanzmanna v Trzinu. Ker je predavateljica, ki pa ni izpregovorila niti nemške niti slovenske besede, čeprav kot Tržičanka morda govori slovenščino vsaj s svojimi posli, znana alpinistka in iz vplivne tržiške družine, je bila dvorana seveda polna in smo med gledalci poleg predsednika SPD g. dr. Pretnarja in odbornikov opazili tudi predsednika Zveze planinskih društev Jugoslavije in I. podpredsednika Asociacije slovenskih planinskih društev g. dr. Tomiška ter naše najpomembnejše alpiniste med občinstvom iz vseh krogov. Ker filmskega aparata niso preizkusili dosti zgodaj in ga niso mogli urediti niti naši najbolj znani filmske strokovnjaki, so poiskali drug aparat, da se je pričel zavlekel za pol ure.

Tajnik SPD g. dr. Brilej je z uvodnimi besedami javil, da je SPD go. Escherjevo povabilo kot eno najodličnejših alpinistk, ki je predvsem v sremstvu najznamenitejšega italijanskega plezalca Comicija in tudi našega Lipovca preplezala ogromno število planin in napravila tudi mnogo prvenstvenih tur.

Kar se tiče predvajanih filmov, zlasti pa prvega, kjer smo videli Olimp in planine onkraj naše južne meje, so začetniško delo in tudi po vsebini tipična knipsarija. Za take filme morajo biti hvaležni gostje avtoričnih salonov, nikakor pa niso za javne produkcije z vstopnino. Že pri drugem filmu, ki bi nam moral prikazati planinske zanimivosti in tudi druge, celo svetovne znamenitosti Sinajskega polotoka, so gledalci pričeli uhajati tudi od radi neprestanega plesanja slik utrjenih oči. Prav poučen in nazoren je bil pa film, kjer smo videli plezanje Comicija v njegovi plezalski šoli v soteski Rižane pri Trstu. V prenejskem filmu je pa slovita plezalka splezala prav na vrhunec neslanosti kot plesalka s pomočjo desertnega španskega vina in prav po nečloveško preotovorjenega osla. Na filmih z Mojstrovke, Jalovca in Storžiča smo se imeli čast seznaniti tudi z njeno družino, zlasti pa z g. dr. Kalteneggerjem, ki je njegovo spoštovanje do našega kmeta znano že tudi SPD. Filmi torej kar z večih strani nikakor niso bili primerni za predvajanje v planinskem društvu, ki je navzlic temu, da smo majhen in reven ter pred vsem tujim, zlasti pa pred tujim bogastvom preveč ponižen narod, vendar še vedno slovensko.

Naročajte knjige Kmetijske Matice

KINO UNION

Telefon 2221

Premiera!

Chopinov poslovljni valček

Zasedba: Wolfgang Liebeneiner, Hanna Wagg, R. Romanovsky in drugi

Najnovejši Foxov zvočni tednik in uvertura operete »Netopir«, izvajana od berlinskega simfoničnega orkestra.

Predstave ob 16, 19.15, 21.15 uri.

Radi velikega navala priporočamo c. občinstvu rezerviranje in nakup vstopnic v predprodaji dnevno od 10 do 12.30 in od 15. ure dalje.

ČSR našemu kralju junaku

Praga, 10. oktobra.

Nesrečni 9. oktober, prvo obletnico smrti Viteškega kralja Aleksandra I., Zedinitelja, je češkoslovaški narod praznoval kot žalni dan skupno s sestrsko Jugoslavijo. Sleherno društvo se je spominjalo Velikega Kralja, vsa mesta so imela na ta dan žalne svečanosti.

V Pragi se je vršil v cerkvi sv. Cirila in Metoda žalni obred za umrlim kraljem, kjer so bili zbrani naš poslanik g. dr. P. Grisogono z diplomatskim zborom, zastopniki tujih držav, zastopniki češkoslovaške vlade in generaliteta ter vsa jugoslovanska kolonija.

Popoldne ob 5 pa se je vršila v staroslavni dvorani v mestnem magistratu žalna svečanost, kateri so predsedovali gg. ministri dr. Krofta, dr. Hodža, dr. Kramarž, zastopnik Češkoslovaške-jugoslovanske lige g. dr. Čihak, primator gl. mesta Prage g. dr. Baxa, univ. profesor dr. Murko, vodja češkoslovaške poklonitvene deputacije na Oplenac g. dr. Zenkl in zastopnik jugoslovanskega poslanstva g. dr. Rybarž. Žalno svečanost je otvoril pevski zbor, ki je zapel Cvrčaninov »Žalni psalm«, nakar je spregovoril g. dr. Čihak, ki je navzočega pozdravil in v kratkih besedah očrtal pomen Viteškega kralja Aleksandra I., Zedinitelja, in poprosil g. ministra dr. Krofta, da spregovori v imenu češkoslovaškega naroda. Dr. Krofta je v obširnem govoru orisal delo padlega nepozabnega ustvaritelja jugoslovanske zajednice. »Češkoslovaški narod je z vami, vedno ob boku sestrške Jugoslavije v dneh radosti in žalosti!« so vzklikali vsi govorniki, ki so žalovali za slovenskim kraljem.

Ponovno se je oglasil zastopnik Češkoslovaško-Jugoslovanske Lige g. dr. Čihak, ki je poprosil g. primatorja dr. Baxo, naj izroči sveto češkoslovaško zemljo odposlanec dr. Zenkl, ki jo je odnesel na Oplenac, kjer so se odposlanci Češkoslovaške poklonili spominu mrtvega heroja.

Žalna svečanost je bila zaključena z državnima himnama in s petminutnim molkom. Žalna svečanost, kjer so bili zbrani najodličnejši zastopniki Češkoslovaške, je bila obenem tudi manifestacija vzajemnosti, izraz iskrenega bratstva in poklon junškemu jugoslovanskemu narodu. B.J.

Novo mesto

Tombola. V nedeljo 13. t. m. priredi Kolo Jugoslovanskih sester v Novem mestu tombolo na trgu Kraljeviča Petra. Tombola obeta precej lepih dobikov, ki so razstavljeni v izložbi trgovine Mikulič.

Cenjenim naročnikom v Novem mestu naznanjamo, da se je zastopnik našega lista preselil v Poštno ulico št. 1, kamor naj v bodoče naslavlja dopise in naročila.

Kurji tatovi v Kandiji. V noči med 8. in 9. t. m. so bile ukradene ge. M. K. na šmihelski cesti tri tolste kokoši in velik puran. V zadnjem času so bile pokradene kokoši pri več posestnikih. V bolnišnici usmiljenih bratov so odnesli kar 18 kur. Upamo, da se bo orožnikom končno le posrečilo, da bodo spravili prijatelje kurje pečenke na varno.

Vodja angleške opozicijske delavske stranke George Lansbury je odstopil, ker je stranka sklenila podpirati gibanje za sankcije proti Italiji. Sam Lansbury je namreč proti sankcijam.

Dnevni dogodki

× **Nacionalna ura.** Ob 19.30 bo predaval novinar Ciril Kočevar o Franju Šuklju. Prenos iz Ljubljane.

× **Jubilej zagrebskega gledališča.** Dne 14. oktobra bo poteklo 40 let, odkar so otvorili zagreško Narodno gledališče. Leta 1894. koncem maja so ga začeli graditi. Otvorjeno pa je bilo gledališče 14. oktobra 1895. leta. K otvoritvi je prišel tudi avstrijski cesar Franc Jožef I. Tretji dan po bivanju avstrijskega cesarja v Zagrebu so zagrebški dijaki povzročili velike demonstracije. Zažgali so več madjarskih zastav pred Jelačićevim spomenikom. Prvi intendant novega gledališča je bil dr. Stjepan pl. Miletić.

× **Potres v Banjiluki.** V četrtek ponoči je močno potresno bobnenje prebudilo prebivalstvo Banjaluke. Nastala je panika, vsi so pričakovali močnega potresa. Manjši potresni sunki razburjajo banjaluske prebivalce in okoličane že osem dni. Nekoliko minut po bobnenju so začutili močnejši potresni sunki. Ljudje so zbežali iz hiš. Prebivalci so opazili, da se je reka Vrbas med potresom dvignila za meter nad normalo. Potres je napravil precej škode. V Gornjem Šehuru, kjer so topli vrelci, je privrelo na dan več novih izvirov. Tudi iz Banje Slatine, ki je oddaljena od Banjaluke 14 km, poročajo o novih toplih vrelcih, ki so prižuboreli na dan po potresu.

**ZVOJNI KINO
SOKOLSKI DOM
ŠIŠKA**
Telefon 98-87

Leharjeva melodijozna opereta

Fraskita

Jarmila Novotna in H. H. Bollman.
Krasni naravní posnetki iz Dubrovnik.
— Bogat dopolnilni spored.
Predstave v soboto ob 7 in 9, nedeljo 3, 5, 7 in 9, in ponedeljek ob 7 in 9.
V nedeljo ob 11. uri dop. film:

Doktor X

Vstopnina Din 3.—

Pride: NISMO OBLEČENE.

× **Dar čsl. ministrstva slovenskemu režiserju.** Prosvetno ministrstvo češkoslovaške republike je te dni poklonilo režiserju in dramatikcu Bratku Kreftu znamenito gledališko publikacijo »Nové české divadlo«. Zbornik prinaša razne sestavke o sodobnem gledališču in gledališki umetnosti, ki so jih spisali prvi češki gledališki strokovnjaki, režiserji in igralci. Poleg tega ima knjiga številne ilustracije raznih inscenacij, igralcev, režiserjev itd. Iz nje lahko dobi čitatelj verno sliko o velikem napredku češke gledališke umetnosti. Knjigo je po nalogu ministrstva izročil gosp. Kreftu ljubljanski konzul inž. Minjevsky.

× **V Zagrebu se je podražil kruh.** Te dni se je podražil bel kruh v Zagrebu, katerega prodajo peki po 4 Din za kg. Peki so izjavili, da se kruh prav za prav ni podražil, ker je bila cena za bel kruh maksimalna na 4 Din za kg. Prodajali pa so ga doslej po 3.50 Din, ker je bila moka cenejša. V Zagrebu je pa še dosti pekovi, ki prodajajo še vedno kruh po 3.50 dinarjev.

× **Razbojniški šoferji.** V Zagrebu se je dogajalo, da so bili potniki, ki so se vozili z avtomobilom, med vožnjo okradeni. Policija je ugotovila, da so bili tatovi nekateri šoferji sami. Zagrebški avtopodjetniki so zaradi tega sklenili, da izločijo iz svojih vrst lopove, ki so kratili čast in ugled vseh zagrebških šoferjev. Tako je policija te dni aretirala šoferja Frana Novosela, ki je nekemu pijanemu glasbeniku ukradel med vožnjo harmoniko. Novoselu so vzeli šofersko izkaznico in mu prepovedali izvrševati poklic v Zagrebu.

× **Zagrebska drama v Splitu.** V Split so dopotovali člani zagrebske drame, kjer bodo več dni gostovali. Vse predstave bo režiral dr. Gavella. Gostovanje bodo otvorili s Strozijevo dramo »Zrinski«.

KINO MOSTE

predvaja v soboto ob 8., v nedeljo ob 3., 5. in 8., v ponedeljek ob 8.
ljubko Oskar Straussovo opereto

Žena, ki ve kaj hoče

v glavni vlogi šarmantna Lil Dagover
in stasiti Adolf Wohlbrück.
Bogat dopolnilni program.
Cene običajne.

× **Obsojen veleposestnik.** V Banjiluki so zaključili razpravo proti veleposestniku inž. Lazi Markoviću in njegovemu bratu Marku Markoviću iz Prnjavora. Soobtožen je bil bivši agrarni delegat Stibe Vrdoljak in uradnik Hamdić. Vrdoljak je bil obtožen, da je kot agrarni delegat sestavil v sporazumu z veleposestnikom Markovićem lažen zapisnik, v katerem je navedel, da so nekateri kmetje-kolonisti po zakonu o agrarni reformi za Bosno zahtevali zemljo posestnika Markovića. V resnici kmetje, ki so bili navedeni v zapisniku, sploh ne živijo v Jugoslaviji, temveč so se pred leti izselili v Brazilijo, nekateri so pa že umrli. Tako nihče ni dobil Markovićeve zemlje, Marković je pa dobil od države precejšnjo odškodnino. Agrarni delegat Vrdoljak je bil obsojen zaradi te sleparije na pet mesecev zapora, veleposestnik Marko Marković pa na

štiri mesece zapora. Uradnik Hamdić je bil oproščen.

× **Izpitni za davčne pripravnike.** V davčnem oddelku finančnega ministrstva je začela sedati komisija za polaganje nižjih državnih strokovnih izpitov davčnih pripravnikov. Prijavljenih kandidatov je 90.

× **Nenavadna smrt.** V ministrstvu za finance v Beogradu je zadela kak Savo Zaharijevića, vpokojenega sreskega načelnika, ko mu je uradnik povedal, da so del njegove pokojnine oblasti zaplenile.

× **JAD. v Kranju je osnovalo »Ljudsko univerzo«.** Danes, 12. t. m., ob 20. bo prvo predavanje v dvorani hotela Stara Pošta. Predava književnik prof. Tine Debeljak o temi »Današnji položaj slovenske književnosti«.

Ljubliana

DNEVNA PRATIKA

Sobota 12. oktobra. Katoličani: Maksimilijan. Pravoslavni: 29. septembra, Miholjdan.

DEŽURNE LEKARNE

Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva c. 20. Garts, Zaloška cesta 18.

* **Cenjene naročnike na Viču pri Ljubljani** obveščamo, da bomo v prihodnjih dneh zaradi porasta naročnikov uredili jutranjo dostavo lista na dom in jih radi tega prosimo, da priporočijo naš najcenejši slovenski dnevnik tudi svojim sosedom in prijateljem.

* **Koroški večer na Viču.** Za obletnico koroškega plebiscita priredi drevi ob 20. viški Sokol »Koroški večer«. O pomenu plebiscita za naš narod bo predaval državni tožilec br. dr. Julij Fellacher. Na sporedu je tudi petje in godba. Sokolsko članstvo in prijatelji društva bratsko vabljeni. Vstopnine ni. Zdravo!

* **Zena, ki ve kaj hoče,** je naslov znani Straussovi opereti, ki jo predvaja Kino Moste v soboto, nedeljo in ponedeljek. Šarmantna Lil Dagover nam v tej opereti kot revijski star dokaže v resnici, da je žena, ki ve kaj hoče. Posebno pa odlikujejo to opereto ljubke popevke in Straussova glasba. Opozarjamo na današnji oglas.

* **Na gospodinjstvi soli »Mladika«** začne večerni kuharski tečaj v sredo 16. oktobra ob 17. uri. Vpisovanje je 12., 13. in 14. v kuhinji »Mladike«.

* **Nedelja v ljubljanski drami in operi.** Dne 13. t. m. bo v drami večerna predstava, in sicer Skvarkinova komedija »Tuje dete«. Kritika je izjavila, da je to najboljšo delo izmed vseh starih in novih petih letošnjih premier. Dejanje izvrstno zabava občinstvo, zato obisk najtopleje priporočamo. Predstava je izven.

Maribor

Zračni napad na Maribor

Maribor, 11. oktobra

V ponedeljek 14. t. m. bodo okoli 14. ure priplula nad Maribor letala, ki bodo uprizorila napad iz zraka. Prihod letal, ki bodo prišla iz Zagreba, bo mariborskemu občinstvu javil pisk iz vseh mariborskih tovarn in delavnic. Prvi znak, da se bliža mestu nevarnost, bo dal čuvaj stolpa stolne cerkve, ki bo izstrelil več raket. Takoj nato bo sledil pisk siren v tovarnah in delavnicah; pisk treh minut, to bo znak, da se bližajo mestu »sovražna letala«. Z letal bodo vržene na mestne ulice in trge raznobarvne rakete, ki bodo pomenjale bombe, in sicer rakete bele barve rušeče bombe, rdeče rakete

Δ **Narodno gledališče.** Sobota 12. oktobra ob 20. uri: »Bratje Karamazovi«. — Red B. — Nedelja 13. oktobra ob 20. uri: »Tartuffe«.

Δ **Clanski sestanek NSZ.** Narodna strokovna zveza, podružnica v Mariboru, vabi svoje članstvo, da se udeleži članskega sestanka, ki bo v nedeljo 13. oktobra ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma.

Δ **Občinska seja** bo v četrtek 17. oktobra ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red je zelo obširen in obsega 148 zaporednih točk. Med najvažnejšimi zadevami bo ureditev plač mestnih uslužbencev, preureditev grajske dvorane v sejno dvorano, pravilnik o napravi in vzdrževanju hodnikov, pravilnik o zaščiti prazgodov., zgodov. in umetniških spomenikov, program za izdelavo regulacijskega načrta mesta Maribora z okolico, zamenjava vojašnice, ureditev prometa na Glavnem trgu in bilanca Mestnih podjetij za leto 1934. in za prvo četrtletje 1935.

Δ **»Danes in jutri«** je naslov krasnega filma, ki ga predvaja danes ob 14. uri in jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne Grajski kino kot malinejo pri zelo znižanih cenah. Ljubitelji dobrih filmov, še prav posebno opozarjamo na ta film, ki je verna slika današnjih dni. Nizke cene pa omogočajo vsakomur, da si film ogleda.

Δ **Tretja premiera v gledališču.** Snoči je bila v mariborskem gledališču premiera Arxove drame »Izdaja pri Novari«, ki je v režiji mladega in nadarjenega režiserja Petra Malca dosegla popoln uspeh. Gledališče je bilo prvič letos zasedeno do zadnjega kotička, igralce in simpatičnega režiserja pa je publika nagradila z burnim aplavzom in evfeljem. »Izdaja pri Novari« je eno najboljših del, kar smo jih videli zadnja leta v gledališču.

Δ **Brezvesten kolesar.** Včeraj dopoldne je 22-letni brivski pomočnik Ivan Kušič zavozil v družo otrok, ki so se vračali iz magdalenske cerkve. Kolesar je podrl na tla 8-letno hčerko železniškega uradnika Mimico Janežovo, ki je zadobila pri padcu več hudih poškodb.

Δ **Od koluhanja.** Včeraj zvečer je šel 32-letni delavec Ludvik Svarc iz Studencev koluhati. Precej vinjen se je šel danes zjutraj vračal domov. Nenadoma so danes okoli pol 3. ure zjutraj sestanovalec zaslišali iz Svarčeve sobe bolešne krike. Pogledali so in videli, da leži v mlaki krvi. Takoj so poklicali reševalce, ki so nevarno ranjenega Svarca prepeljali v mariborsko bolnišnico. Tam so ugotovili, da je za-

Veljajo običajne dramske cene. — V nedeljo 13. t. m. sta v operi dve predstavi. Izvajata se dve najbolj priljubljeni opereti poslednjih sezon, in sicer popoldne ob 15. uri »Mala Floramy«, zvečer ob 20. uri pa »Boccaccio«. Obakrat veljajo cene od 30 Din navzdol.

* **Prvi redni občni zbor Dramatičnega krožka JELKA** v Ljubljani bo v soboto 19. oktobra t. l. ob 20. uri v gostilni Kramar na Dolenski cesti št. 5. Vsi redni in podporni člani naj se občnega zbora udeležijo.

* **Delavski prosvetni večer »Zarja«** bo drevi ob 20. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice. Igra godba »Zarja«, flautist V. Čampa bo zaigral dve solo-skladbi. Pela bo koncertna pevka Štefanija Frankovska arijo iz »Pastir Kostja«. Drago Žagar pa tri narodne. Znani harmonikaš bo zaigral na kromatično harmoniko. Podroben spored v izlozbah trgovin.

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor

Telefon 2730

Kdor se hoče dobro zabavati...
Kdor se hoče od srca nasmejati...
Kdor hoče videti Nico in lepo rivijero,
Kdor hoče prisostvovati napeti
avtodirki...

! naj pride danes v kino Sloga
in se pelje z nami v lepem
spalniku v Nico!

Kontrolor Wagon Lits

je sam

Georg Aleksander

Vaš dobri prijatelj in znanec iz mnogih
zabavnih šaloiger.

Dodatek:

1. Najnovejši Foxov zvočni tednik in
2. Dodove pustolovščine v zraku.

Predstave ob 16., 19.15., in 21.15. uri.

MATINEJA danes ob 14.15 in v nedeljo ob 10.30 dop. Cena 4-50 Din za osebo na poljubnem prostoru.

Pat in Patachon kot čuvaja morale

20-dinarski falzifikati, včerašnji pa se od prvotnih razlikujejo, ker so iz trde kovine, dočim so bili oni pred tednom dni iz mehke kovine. Kaže, da je več falzifikatorjev, ki pa se še spretno izmikajo oblastem.

■ **Prevrnili so jih koš in si napolnili žepa s kostanjem,** ki ga je prinesla na trg neka ženska prodajatelj. Taki zlobneži so bili včeraj zjutraj neki poredni dijaki, predno so šli v šolo.

■ **Podružnica Ferijalnega Saveza** ima v soboto 12. t. m. ob 13.30 na gimnaziji redni občni zbor.

■ **Kolesarske dirke** priredi v nedeljo ob 14 na progi Celje—Grobje v Savinjski dolini—Celje—Frankolovo—Celje »Klub slovenskih kolesarjev v Celju«. Proga je dolga 60 km. Če bo vreme ugodno, bo dirka, pri kateri sodelujejo večinoma obrtniški pomočniki, prav zanimiva.

■ **Absolventi trgovskih šol** bodo imeli v ponedeljek 14. t. m. ob 19. sestanek, kjer bodo izvedeli podrobnosti glede otvoritve posameznih tečajev. Sestanek bo v trgovski šoli.

■ **Esperantski klub** prične v ponedeljek ob 20 uri tečaj za začetnike v lokalu gostilne Filipčič, Gledališka ulica 7.

■ **Nesreča** ko se je 7. t. m. popoldan vračala s kolesom 16-letna Danica, hčerka kipa-
parja Hohnjeca, iz Teharja domov, si je zlomila levo roko, ko je padla s kolesa. — V šoli po stopnicah pa je v torek padel 15-letni sin trgovca Petek Emil tako nesrečno, da se mu je zlomila desna roka. Oba sta sedaj v bolnici.

Zastoni v spalniku iz Ljubliane v Nico!

Na prekrasno francosko rivijero k mednarodnim avtomobilskim tekmam v Nico so se peljali v elegantnem in udobnem spalniku včerašnji posetniki kina Sloga, pri filmu »Kontrolor Wagon Lits«. To je veselja in zabave! Od obilnega smeja je odmevala dvorana skoro polni dve uri, kajti sprevodnik v spalnem vagonu ni bil nihče drugi kakor zabavni Georg Aleksander. Simpatični in gostobesni igralcev ima v tem filmu zelo hvaležno vlogo, ki mu daje možnost, da pokaže vso svojo veliko spretnost, zlasti v komičnih prizorih. Iz enega mučnega položaja prehaja ubogi Kurt Werner (tako se imenuje Georg Aleksander v filmu kot sprevodnik) v drugo še hujšo in kočljivejšo situacijo.

jo in tako se zadovoljno občinstvo smeje in smeje od začetka do konca. Lepi so posnetki krasnih krajev na rivijeri, lepa in hvalevredna je fotografija, dobra je glasba in nikakor ne smemo pozabiti simpatične Olly v. Flint, Aleksandrove partnerice v filmu. Sveda je tudi poglavje ljubezni, flirta in ljubosumnosti dobro zastopano in ravno te okoliščine dajejo filmu mnogo živahnega tempa!

Ker je glavni film dopolnjen z novim in zelo zanimivim Foxovim tednikom, kateremu sledi kratka šaloigra, izdelana v stilu nekdanjega priljubljenega »Miki miške«, »Dodove pustolovščine v zraku« moramo poset tega programa občinstvu priporočati, zlasti takim, ki iščejo v kinu zabave in razvedrila.

Dane ob 14.15 in jutri ob 10.30 uri gostujeta v Slogi Pat in Patachon, topot kot čuvaja morale. Da se bo pri tem sporedu smejalo in smejalo ni treba posebej povedati, ker nam jamčita za to imeni obeh igralcev. — Cene pri tej matineji znašajo za osebo le 4.50 Din tako, da si nekaj vesela razvedrila privržijo lah' najširši krogi občinstva

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

12. oktobra, sobota: Direktor Campa. Izven.

13. oktobra, nedelja: Tuje dete. Izven.

Opera

12. oktobra, sobota: Pepelka Angelina.

Otvoritvena predstava. Premiera. Red A.

13. oktobra, nedelja ob 15. uri: Mala Floramy. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20. uri: Boccaccio. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota 12. m. »Legionarji«, otvoritvena predstava.

Radio

Sobota, 12. oktobra.

LJUBLJANA: 12.00 Virtuozii, instrumentalni solo koncert na ploščah, 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obvestila, 13.15 nekaj naših resnih spevov na ploščah, 14.00 vreme, 18.00 delopust, izjava Radijski orkester, 18.40 važdelopust, izjava Radijski orkester (dr. A. Ku-
na zunanja politična vprašanja (dr. A. Ku-
har), 19.00 čas, vreme, poročila, (spred, obve-
har), 19.30 nacionalna ura, 20.00 Istrska ura: stila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 Istrska orke-
stera, pesmi, recitacije, 21.00 Radijski orke-
ster, 22.00 čas, vreme, poročila, spored, 22.15
Odlomki iz fantastične simfonije Berliozove.

Gospodarstvo

Zaposlitev tujcev in tujege kapitala

Zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje minister Komnenović je podpisal pravilnik o izpremembi uredbe o zaposlitvi tujih državljanov v Jugoslaviji. Pravilnik, ki je stopil v veljavo, vsebuje med drugim naslednja načelna stališča.

Tuji državljani jugoslovanske narodnosti morejo biti zaposleni v naši državi, če z verodostojnimi listinami dokažejo, da so res jugoslovanske narodnosti. Te osebe se morejo zaposeliti v prvih šestih mesecih po prihodu v našo državo na podlagi dovoljenja o bivanju, ki jim ga izda pristojna policijska oblast, kjer pa te ni, upravna oblast prve stopnje (okrajno načelstvo). Poleg le-teh se more zaposliti tudi tuje državljane jugoslovanske narodnosti, ki so se zatekli na teritorij (ozemlje) naše države pred 30. aprilom 1935 in ki nimajo posebnega dovoljenja za zaposlitev, na podlagi dovoljenja o bivanju.

Prav tako imajo pravico do svobodne in nemotene zaposlitve tudi ruski vojni invalidi, in sicer na podlagi rešitve, s katero so priznani kot invalidi. Na osnovi dovoljenja o bivanju se more zaposliti tudi ruske begunce, ki so se zatekli v našo državo do 30. aprila 1935 in ki nimajo dovoljenja za zaposlitev.

Tuji državljani tujih narodnosti, ki jim je poleg azila (zavetišča) priznana pravica do zaposlitve, se morejo zaposliti v prvih šestih mesecih po prihodu na podlagi dovoljenja o bivanju v naši državi. Ostali tuji državljani tujih narodnosti, ki jim je bilo izdano dovoljenje za zaposlitev predno je stopil predmetni pravilnik v veljavo, se morajo izkazati do konca 1935 z »listino o poklicu«. Zaposlitev je dovoljena tujim državljanom, ki samostojno opravljajo svoj poklic: privatni uradniki, guvernerji, strokovni učitelji, delavci, ki delajo za plačilo od kosa in na akord, vendar pa so dolžni predhodno predložiti oblaščtem prošnje za odobritev zaposlitve.

Mimo načel, ki določajo, kdo je tuji delavec in pod kakšnimi pogoji more biti zaposlen, določa uredba tudi kaj je tuji kapital in kako more sodelovati v naši domači industriji. Po uredbi je pod tujim kapitalom razumeti: gotovino, ki je dejansko vložena v katerokoli domače gospodarsko podjetje kot dolgoročni kredit, stroje in orodje, ki jih je pripeljal v našo državo z namenom določene gospodarske dejavnosti tuji državljan, ali pravna oseba s sedežem izven meja naše države, ali pa organizirana skupina takih oseb.

Dovoljenje za zaposlitev tujega državljana v svojstvu zaupnika dejanskega kapitala more zahtevati le tista fizična ali pravna oseba, ki dokaže, da je v svoje podjetje, ki je v naši državi, vložila najmanj 5.000.000 dinarjev tujega kapitala, če je v to podjetje vloženo namreč le tuji kapital, ali pa, da višina tujega kapitala, vložena v to podjetje, presega polovico zneska domačega in tujega kapitala, toda pod pogojem, da delež tujega kapitala ni manjši od 1.000.000 dinarjev.

Rudarskim in topilničkim podjetjem je mogoče odobriti zaposlitev večih tujih državljanov v svojstvu zaupnikov tujega kapitala samo na podlagi mnenja resornega (pristojnega) ministrstva, ki bo predhodno podrobno proučilo upravičenost te zahteve. Dovoljenje pa je mogoče izdati le tedaj, če navedeno podjetje zaposluje poleg tujih državljanov najmanj isto število jugoslovanskih rudarskih in topilniških strokovnjakov s fakultetno izobrazbo.

Če želi podjetje zaposliti tuje gozdarske in rudarske inženjerje, ali pa tehnike z nižjo strokovno šolo, je dolžno vložiti prošnjo na ministrstvo za gozdove in rudnike, ki bo proučilo upravičenost te želje in šele nato izdalo potrebno dovoljenje.

Dovoljuje se zaposlitev tujih igravcev, umetnikov in drugih artistov. Odobritev za zaposlitev izdaja notranje ministrstvo po zasli-

šanju ministrstva prosvete in ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter na podlagi poročila Pooblaščenega umetniške agencije jugoslov. gledaliških igravcev.

Nabavljalce strojev iz tujine, ki želijo zaposliti tujega monterja ali specialista za popravilo teh strojev, morajo doprinesiti dokaze o neobhodni potrebi tega delavca.

Vsako kršenje pogojev, ki jih predpisuje predmetni pravilnik, bo najstrožje kaznovano. Potom navedenih predpisov bo mogoče natančno ugotoviti delo tujih državljanov v naši državi.

Iz ormoško-ljutomerskih goric

Iz ormoško-ljutomerskih goric poročajo, da so vinogradniki zaradi lepega vremena čakali s trgatvijo, ki se prične v glavnem šele v ponedeljek dne 14. oktobra t. l. Do sedaj naprešani vinski mošt tehta od 16 do 19% sladkorja in se plačuje od 3 do 4 Din od prese. V času glavne trgatve pa bo mošt tehta sigurno okrog 20% in še čez. Cena za ta vinski mošt bo okrog 4 Din, za sortirane sorte pa do 5 Din. Ker bo letošnji vinski pridelek prav obilen, glede kakovosti pa naravnost izborni, se vinski kupci opozarjajo, da storijo najbolje, če se potrudijo naravnost v gorice vinogradnika, kjer se jim nudi izborna, pristna vinska kapljica po zmerni ceni. Če v eni kmetijski vinski kleti lahko posameznik krije svojo potrebo vinskega mošta, odnosno nakup vinskega mošta na odjem pri pretoku. Kmetje vinogradniki ne dovažajo banačana v svoje

kleti, ker imajo lastnega pridelka v zadostni množini. Da pa neka ormoška vinska klet dovažana banačana v srce ormoško-ljutomerskih goric, je sramota, ki razburja vse poštene vinogradnike in vinske trgovce.

Gospodarske vesti

= Dobave za vojaštvo. Dne 16. oktobra se bo vršila pri Komandi vrbaske divizije oblasti v Banjaluki javna ustmena licitacija glede dobave 42.000 kg svinjske masti.

= Dobave. Gradbeni oddelek Dir. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 15. oktobra ponudbe glede dobave orodja, pločevine, medenine, listov za metalne žage, jekleno-žičnih krtač, žicovodnih koles, strešne lepke, vrvi za škrpice in smolnatih bakelj. Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.

Borzna poročila

DEVIZE

Curih, 11. oktobra. Beograd 7.-, Pariz 20-2350, London 15-0525, New York 307-125, Bruselj 51-7250, Milan 24-9750, Madrid 41-9250, Amsterdam 208-05, Berlin 123-60, Dunaj 57-20, Stockholm 77-60, Oslo 75-65, Kopenhagen 67-20, Praga 12-73, Varšava 57-80, Atene 2-90, Carigrad 2-45, Bukarešta 2-50, Helsingfors 6-6375, Buenos-Aires 0-8350.

Ljubljana, 11. okt. Amsterdam 2962-43-2977-03, Berlin 1756-08-1769-95, Bruselj 735-97-741-03, Curih 1424-22-1431-29, London 213-95-216-1, New York 4338-58-4374-89, Pariz 288-18-289-62, Praga 181-33-182-44, Trst 355-39-358-47.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Zagreb, 11. oktobra. 7% invest. posojilo 75-77-77, Vojna škoda 350-352-350-355, 7% Blerovo posojilo 65-68, 8% Ble-

rovo posojilo 75-77-76, 6% beglučke obveznice 58-60-50-62-50, Agrarna privileg. banka 225-226-50-227, Dunaj-Zagreb 857-867-862, Dunaj-Beograd 865-865, Grčija-Zagreb 30-27-30-97-30-62, Grčija-Beograd 30-75 pon., Priv. klir. London-Zagreb 237-71-239-31-238-51, Priv. klir. London-Beograd 239-30-237-70, Priv. klir. Madrid-Zagreb 557-50-567-50-562-50, Priv. klir. Madrid-Beograd 570 pon., Trboveljska 100-110, Sečer Osijek 120-140, 7% stab. pos. v Parizu 75-78.

BLAGOVNO TRŽIŠČE

Novi Sad, 11. oktobra. — Pšenica Bačka 167-50-172-50, bačka ladja Tisa in Begej 172-50-175, slavonska 170-172-50, sremska 170-175, banaška 167-50-172-50. Vse je 78 kg in 2%. — Zob neizpremenjen. — Rž ne notira. — Ječme neizpremenjen. — Koruza bačka in sremska 100-103, banaška 99-103. — Moka bačka in banaška og in ogg 240-260, št. 2 220-240, št. 5 200-220, št. 6 180-200, št. 7 160-170, št. 8 115-120. — Fižol neizpremenjen. — Otrobi bački, sremski in banaški, juta vreče 86-88, bački ladja 88-90. — Tendence čvrsta. Promet srednji.

Sombor, 11. oktobra. Pšenica bačka okol. Sombor in slavonska 166-168, gornja bačka in gornja banaška 168-170, južna banaška 170-172, bačka potiska 168-170, bačka ladja Begej 174-176, bačka ladja kanal 173-175. — Oves bački, sremski in slavonski 120-122. — Rž ne notira. — Ječmen neizpremenjen. — Koruza bačka in sremska 100-102, bačka in sremska ladja 102-104, bačka in sremska sušena za okt. in nov. 94-95, za dec. in jan. 89-91. — Moka bačka og in ogg 245-270, št. 2 225-250, št. 5 205-225, št. 6 190-210, št. 7 165-180, št. 8 125-135. — Otrobi bački 90-92. — Fižol bački uzans 270-275. — Tendence čvrsta. — Promet 62-25.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

DVOSTANOVANJSKO podkletno hišo s sadnim in zelenjadnim vrtom v Ljubljani prodam. Plača se lahko v hranilnih knjižicah. Javiti se pod »Krasna lega« na ogl. odd. lista.

POSESTVO v okolici Kamnika, obstoječe iz hiše s trgovino in gostilno, bi se prodalo samo dobremu trgovcu. Daleč okrog nobene konkurence. Reflektanti naj pošljejo svoje naslove na upravo lista pod »Resen interes«.

NA PROGI in blizu Vrhnik oddam dobro vpejano trgovino z mešanim blagom. Najemnina za celo hišo zelo nizka. Sprejem tud nekaj v hran. knjižicah. Oddati naslov v ogl. odd. lista pod »Dobra trgovina«.

DOBRI IN AGILNI AKVIZITERJI sedaj lahko uspešno delajo. Zglasiti se pri upravi lista.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri

I. POGAČNIK Bohoričeva ulica št. 5

Hranilne knjižice

prodate ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znakol!

Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ul. 12 Telefon 38-10

TISKARNA

ERKUR.

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

LASTNA KNJIGOVEZNICA ROTOTISK — TELEFON 25-52

izdeluje po nizkih cenah račune, memorande, letna poročila, letake, lepake v eno- ali večbarvnem tisku

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljene brata, svaka in strica, gospoda

Staneta Seuniga

kakor za številne krasne vence in cvetje se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo vsem številnim zastopnikom raznih oblasti, gospodarskih in stanovskih korporacij ter društev, kakor tudi vsem številnim prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1935.

Žalujoči rodbini SEUNIG-ULEPIČ.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljene soproga, očeta, strica in svaka, gospoda

JOSIPA ČADA

kakor za poklonjene lepe vence in cvetje, se tem potom vsem najpristrčneje zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo preč. duhovščini, Ljubljanskemu Sokolu, Gasilnemu društvu na Viču, zastopnikom raznih društev, organizacij in denarnih zavodov, gg. pevcem za prelepo žalno petje in končno vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prihiteli od blizu in daleč in v tako častnem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vsem — Bog povrni!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 14. oktobra 1935 ob pol 8. uri zjutraj v župni cerkvi na Viču.

Ljubljana-Podrožnik, 10. oktobra 1935.

Žalujoči ostali

Ako ste v zadregi

glede prodaj in nakupov

„ stanovanj

„ služb

„ posredovanj kapitala

„ posojil

„ raznih informacij

poslužite se vedno učinkovitih

MALIH OGLASOV

„GLASA NARODA“

ki je najcenejši in zato

najbolj čitan dnevnik

Posledice sterilizacije

Vprašanje sterilizacije je zadnje čase začelo zanimati tudi našo javnost. Oglašajo se glasovi za in proti, zato ne bo odveč, ako gledamo, kakšne posledice povzroča sterilizacija tam, kjer je že uradno vpeljana.

Ravnatelj bolnice dr. Stark je v »Münchener medizinische Wochenschrift« objavil svoja izkustva glede tega vprašanja. Med drugimi pravi:

»Imeli smo primere, da so bile ženske po sterilizaciji nemirne. Skakale so iz postelj, dobivale hude napade besnosti, trgale so po voje, mazale rane z blatom in jokale in vpile na ves glas. Kod posledice operacije so se pojavljale hude trebušne kile in zelo težki zrastki notranjih organov.

Podobno trdi profesor Stöckl iz Berlina, da niso redki primeri, ko je kot posledica sterilizacije nastopila — smrt. Profesor Gauss, vodja vseučiliške klinike v Würzburgu, objavlja tole poročilo:

»Kirurški oddelek naše klinike je dobil značaj umobolnice z ljudmi, ki noro tavaajo po prostorih z zamreženimi okni. Bolniki so nemirni in besni. Uhajajo iz postelj, trgajo obveze, praskajo si rane in jih mažejo z izločili. Neka bolnica je dobila tak napad besnosti, da ni hotela zavžiti nobene hrane, druga pa je peti dan po operaciji brez vidnega razloga umrla.«

Med Papuanci

Avstralska ekspedicija, ki se je podala v ozemlje Papuancev, je pravkar poslala prva poročila. Na več krajih je zasledila ležišča zlata. Ob reki Rentoul je odprava odkrila tudi premogovne žile. V aprilu se ji je posrečilo pridreti v visoko apnenčev gorovje, ki je doslej veljalo za nedostopno.

Gorovje ni tako nedostopno zaradi višine, ampak zato, ker nima nobenih prelazov. Med drugimi zanimivostmi je odprava v tem gorovju odkrila dve velikanski jami, ki nudita zavetje neštetim tropskim netopirjem in kačam. Videli so baje kačo, ki je bila tako velika, da bi lahko v dušek pogoltnila celo ovco.

Kaj pa domačini? Papuancev, oziroma srečanja z njimi se je odprava bala, vendar se je kmalu izkazalo, da ta strah ni bil utemeljen. Papuanci teh krajev so namreč čisto miroljubni in prijazni ljudje. Ob zori je prišlo veliko moških domačinov k taborišču, kjer so preočevali člani odprave. Moški so majhni in

belopolti. Lase si na glavi zvijajo v šop in vtikajo vmes cvetlice. Gre po vsej priliki za ljudi na visoki kulturni stopnji. Nos in usta so lepo oblikovana, lične kosti pa so nenavadno široke.

Prav kmalu so postali domačini tudi zaupni in so prihajali bliže in bliže k šotoru. Naposled so se upali celo k posameznim članom odprave in so jim v znak prijateljstva poklonili velikanske bananove veje.

Kako so se sporazumeli člani odprave z domačini?

Samo s kretnjami, seveda. Posrečilo se jim je prav kmalu prepričati domačine, da ne prihajajo k njim kot sovražniki. Papuanci so jim nato pokazali pšenice in krompirjeva polja.

Zanimivo je, da se ta doslej še čisto nepoznani človeški rod med seboj pogovarja — peva. Govorjenje, oziroma petje, ki nadomešča tu naš način razgovora, je podobno jodlanju, kakor ga poznajo alpski prebivalci.

Kakšen je poljski vojak

Jedro poljske armade obstoji iz kmetijskih sinov. Poljska mladina se navdušuje za vojaško službo, čeprav je ta težka in stroga. Mladina je ponosna na uniforme, vendar poljskega vojaka baje še ni mogoče vzporediti z nemškim glede vojaške izvežbanosti. Kot celota poljska armada še ni notranje enotna. Novinci se sicer kmalu uvežbajo, velik del njih pa le nima za vojaške vaje pravega smisla. Vojaki drugih narodnosti se v vojaški službi nauče poljskega jezika.

Dopolnjevanje poljskih vojaških edinic se vrši eksteritorialno: vojak nemške narodnosti služi n. pr. pri kadru ob ruski meji in obratno. V splošnem pa je treba poljskemu vojaku priznati, da ga preveva ofenzivni duh. Vztrajen je in skromen, zato pa tudi zmožen velikega napredka.

Nemcev je premalo...

Nekdaj so Nemci utemeljevali svoje zahteve po kolonijah s trditvijo, da so »Volk ohne Raum«, kar bi po domače pomenilo, da imajo premalo prostora na tem božjem svetu. Toda čas beži in kaže venomer drugačen obraz.

Tako je te dni izdal župan v trgu Mittenwaldu tale proglas:

»V spoznanju, da zenačenje glede bremen v korist družinam z obilnim otroškim blagoslovom še ni tako urejeno, kakor je to cilj nacionalno socialističnega državnega vodstva, ki pa bo dosegljiv šele kasneje, odreja občina Mittenwald z veljavnostjo iz 1. oktobra 1935 za družine z obilnim otroškim blagoslovom, če niso premožne, tole olajšavo:

»Družine s 6 in več dedno zdravimi otroci izpod 16 let so do nadaljnjega oproščene vseh občinskih davkov.«

S tem želi občinska uprava dvigniti število rojstev na svojem področju in torej dokazuje, da je Nemcev na svetu premalo.

Cetrto leto je nevarno

Statistiki trdijo, da je 4. leto zakonskega življenja najbolj nevarno. Prvo leto se je razdrlo od 42.485 zakonov, ki so jih opazovali, samo 93, drugo že 1035, tretje celo 3221. Četrto leto je ločitvena razpoka za morila 3533 zakonskih zvez. To pomeni celih 63 in pol odstotka!

Ko se je v Italiji razvedelo, da so italijanske čete zavzele Aduo, je prebivalstvo po vsej Italiji priredilo velike manifestacije. V sprevodih z bakljami so nosili napise, s katerimi so izrazili svoje veselje sprčo poraza Abesincev in poudarjali, da je Adua maščevana.

Italijanske čete v Abesiniji so oborožene z najmodernejšim orožjem. Slika kaže skupino metalcev nevarnih gorečih bakel.

= Sport =

Medmestni lahkoatletski dvoboj Graz : Ljubljana

Pod pokroviteljstvom predsednika mestne občine, g. dr. Ravniharja. — Sobota ob 15.30, nedelja ob 15., igrišče Primorja, Tyrseva cesta.

Ljubljanski lahki atleti zaključijo letošnjo sezono z zelo pomembnim srečanjem. Imeli bomo že v drugič v gosteh odlično reprezentanco Graza (Avstrija), ki je pred dvema letoma morala kloniti v Ljubljani naši mestni reprezentanci z minimalno razliko ene točke in ki se je pa v minulem letu z enako razliko revanžirala za poraz. Pomembnost imenovanega srečanja je blagovolil poudariti sam predsednik

mestne občine ljubljanske, g. dr. Vladimir Ravnihar, ki je prevzel nad dvobojem pokroviteljstvo.

Ljubljana bi bila za nianso močnejša od Graza, ako bi zamogla nastopiti v svoji najmočnejši postavi. Zal, mora pa to pot resignirati na sodelovanje svojega najboljšega atleta, sprinterja Kovačiča, najhitrejšega jugoslovanskega tekača, ki mu težja blesura na nogi ovira nastop in najboljšega slovenskega all-round atleta Zupančiča, ki bo zamogel zaradi blesure na rami postaviti ljubljanski reprezentanci le delno na razpolago svoje dragocene sposobnosti.

Ako bi hoteli v kratkih potezih izreči našo prognozo, smemo ugotoviti dejstvo, da so Graščani ljubljancem nadmočni v tekih na kratke proge, delno tudi na srednjih progah, medtem ko je Ljubljana brez dvoma močnejša v tekih na dolge proge. V skokih so moči deljene: Ljubljana bo prednjačila v skoku v višino in troskoku, Graz v skoku v daljavo in ob palci. V metih bodo Graščani prišli do polne veljave v krogli in kopju, medtem ko se bo Ljubljana v isti meri revanžirala v metu diska in kladiva. Ravnotako bo sprinterska stafeta po vsej priliki plen Graščanov, ker Ljubljana brez dveh odličnih sprinterjev Kovačiča in Cerarja ne bo v stanju nuditi resnejšega odpora.

Za končni izid ne bodo odločali samo naši reprezentanti Bručan, Krevs, Stepišnik, Martini, Perpar, Dečman, Zgur, Putinja itd., odločitev bo verjetno padla v tekih na srednje proge in v stafeti 4 x 800 m, kjer so Graščani sicer zelo močni, ker v slednjih nastopijo avstrijski reprezentanti dr. Sienkiewicz in Friebe, toda naši napredujoči predstavniki Zorja A., Goršek, Srakar F., Czurda itd. zaznamujejo v tej sezoni velik napredek, da so enakovredni v sedanjih formi se nahajajočim Graščanom.

Program obeh dni je nadvse pester: sobota s pričetkom ob 15.30 odvija naslednje discipline: 200 m, skok v višino, 800 m, disk, skok v daljino, kopje, 400 m, 5000 m in 4 x 100 m; v nedeljo prične tekmovanje ob 15. in vsebuje naslednje discipline: 100 m, skok ob palci, 1500 m, krogla, kladivo, 10 km, troskok in 4 x 800 m.

Propagandna velopisna omogoča vsakemu ljubitelju idealnega lahkoatletskega sporta, da se udeleži tekmovanja (tribuna 10 Din, navadna stojišča 6 Din, dijaška 3 Din), ki bo pridobilo zelo na zanimivosti, kajti potom mikrofonskega prenosa bo občinstvo stalno obveščeno o vsakem detajlu in vseh borbenih fazah.

Čitajte in razširjajte
»Glas naroda«!

6

Ako je inženjer Jens sedel, je hotel vedeti Per Larsen, kako je s pripravami. Ali je v laboratoriju vse v redu, če so povabljeni vsi gostje, ki sta jih sporazumno označila, kako deluje aparatura in sploh na las natanko slednjo podrobnost. Jens je odgovarjal v kratkih, presekanih stavkih. Besede so bile samozavestne, v glasu pa je vendar odmeval prizvok bojazni in negotovosti. Ženske so poslušale razgovor s tolikšnim zanimanjem, da so popolnoma obmolnile in Inge se je potihoma zmuznila s terase. Šele čez nekaj časa je opazil gospod Larsen, da je odšla.

— Ali se ti ne zdi Inge zadnji čas nekam čudaka? se je okrenil proti ženi. Že tolikokrat sem jo nehotе zalotil, ko je na skrivaj jokala.

Gospa Elen je mirno vstala in šla do roba terase, češ:

— To ni nič tako čudnega, kakor se zdi tebi, Per. Vsaka ženska v mladosti preživlja tako dobo in morda brez nje ne bi nikdar mogla biti popolnoma ženska.

— No, no, mama, se je nasmehnil Jens, je že spet filozofija na vrsti. Kako to, da si danes tako navdušena za to abstraktno vedo?

Gospa Larsenova se je v odgovor samo nasmejala, medtem ko je menila Kid:

— Čudno, da jo vi drugi vidite kdaj jokati. Kadar sva midve skupaj, je je sam smeh in dobra volja. Še davi mi je rekla, da je zanjo življenje pol sonca in pol smeha.

— Ob tvoji strani, Kid, seveda nihče ne more biti potr, se je naklonil Jens k zaročenki, medtem ko se je tovarnarju zresnil obraz:

— Ne vem, Jens, če je ta dan posebno primeren za tvoje kavalirske spretnosti. Nemara bi bil tako priazen, da žrtvuješ nekaj trenotkov izjemoma tudi meni.

— Poslovne tajne? je poredno namežiknila Kid in prijela mater za roko. Potem seveda midve nimava kaj opraviti tukaj.

Per Larsen ni ugovarjal, ko sta žena in hčerka odšli, kakor hitro pa sta bila z inženjerjem sama, je začel resno:

— Povej mi odkrito, Jens, kako stoji stvar s tvojo iznajdbo? Priznati ti danes moram, da so v zvezi vsej previdnosti prodrle v svet razne govorice, ki strahovito razburjajo naše konkurente. Z vsemi močimi sredstvi delujejo tukaj in v tujini proti tvoji tovarni in je položaj tako napet, da se komaj še vzdržujem na površju. Ako se poskus ponesreči in se izkaže, da so bila pričakovanja brez podlage ali pa samo tudi le pretirana, potem smo v nekaj dneh berači.

Jensu je nervozno podrhtevalo mišičje okrog ust in pod očmi, vsaka beseda, ki jo je izrekel tovarnar, je padla nanj kakor težko breme. Leta napornega

dela, leta žrtev in odpovedi so za njim, zdaj se obeta žetev za vse, kar je sejal. Toda kje na svetu bi našel človeka, ki bi mogel s popolno gotovostjo povedati, kakšen sad bo njegovo delo rodilo. Tudi inženjer Jens si ni upal takoj odgovoriti. Nestrpno je brskal po svojih zapiskih, razgrinjal poedine dele načrtov po mizi in samo tuintam nerazločno zamrmral, kakor da govori sam s seboj.

Per Larsen je čutil boj, ki ga je bojeval mladi znanstvenik. Ne da bi čakal njegovega odgovora, je skušal vsaj nekoliko omiliti prejšnje svoje opombe in je dodal:

— Sam zase, veš Jens, sem popolnoma prepričan v zmago tvojega dela. Razumel pa boš, da bi mi bilo v veliko olajšanje, ako bi mi to prepričanje še ti sam vsaj z eno besedo potrdil. Jens je trudno dvignil glavo in dejal samo:

— Jaz popolnoma verujem v zmago, verujem celo tako, da sem pripravljen s svojim delom rasti in pasti.

Po teh kratkih besedah sta si moža nemo segla v roko in Per Larsen je bil zdajci kakor najbrezskrbnejši človek na svetu. Prožno je vstal, stopil nekaj korakov po terasi in z mladeniško razposajenostjo omenil:

— Poskus bo jutri, kajne? In priprave so končane, kakor praviš? Zato bi si danes lahko privoščili dan odmora, ali ne, Jens?

Oba sta odšla na vrt in grede je Larsen naročil služkinji, naj pokliče gospo, da pojdejo na izlet.